

తీవ్రమౌతున్న కరువు

సహాయక చర్యలు చేపట్టని ప్రభుత్వం

రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన కరువు తీవ్రప్రభావం చూపుతున్నది. రైతాంగం గుండెల్లో దడను పెంచుతున్నది. వరుస కరువులతో తీవ్రంగా నష్టపోయిన రైతులను రబీసీజన్ కూడా దెబ్బతీసింది. రైతాంగంతోపాటు వ్యవసాయ కూలీల పరిస్థితి దుర్భరంగా మారింది. పెట్టిన పెట్టుబడి మట్టిపాలై అప్పులపాలైన రైతాంగం బ్రతుకు తెరువుకోసం ఇతర రాష్ట్రాలకు వలసలుపోతున్నారు.

రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో దుర్భిక్షం తాండవిస్తోంది. గత రెండు నెలల్లో రాష్ట్రంలో ఏ ఒక్క జిల్లాలో కూడా సాధారణ వర్షపాతం నమోదు కాలేదు. రాయలసీమలో పరిస్థితి మరింత దారుణంగా వుంది. ఉత్తరాంధ్రలో 71.3శాతం, దక్షిణకోస్తాలో 82.9శాతం, రాయలసీమలో 91.3శాతం లోటు వర్షం నమోదైంది. రాష్ట్రం మొత్తంమీద లోటు వర్షం 82%గా వుంది. రాష్ట్రంలోని 670 మండలాల్లో ఒక్క మండలంలో కూడా సాధారణ వర్షపాతం నమోదు కాలేదు. ఈశాన్య రుతుపవనాలు అక్టోబర్-డిసెంబర్ల మధ్య కొనసాగుతాయి. ఈ నెలల్లో వర్షాలు తక్కువగానే కురిసినా, అల్పపీడనాలు, తుఫాన్లు ఎక్కువగా ఏర్పడి వర్షపాతం నమోదౌతుంది. కాని ఈ సంవత్సరం ఇప్పటివరకు అలాంటి పరిస్థితి ఏర్పడలేదు. వాతావరణశాఖ గణాంకాల ప్రకారం 200 మండలాల్లో వర్షాభావ పరిస్థితి, మరో 139 మండలాల్లో తీవ్ర కరువు పరిస్థితి, 91 మండలాల్లో పెనుకరువు తాండవిస్తున్నది. 60శాతం వర్షపాతం లోటు వున్న జిల్లాలను పెనుకరువు జాబితాలో చేరుస్తారు. ఆ ప్రాతిపదికన విజయనగరంజిల్లా మినహాయించి మిగిలిన జిల్లాలన్నీ ఆ జాబితాలో వున్నాయి.

ఖరీఫ్ సీజన్లో పెద్దఎత్తున రైతాంగం పంటలు కోల్పోయారు. రాయలసీమలో 17.5 లక్షల ఎకరాల్లో వేరుశనగ పంటను రైతాంగం కోల్పోయారు. నాగార్జునాగర్ కుడికాల్వకు చాలా కాలం నీరు వదలలేదు. ఆరు తడిపంటల కోసమంటూ చివరిలో నీరు వదలినా రైతాంగానికి నామమాత్రపు ప్రయోజనమే లభించింది. లక్షలాది ఎకరాల్లో సేద్యం జరగలేదు. ప్రకాశంబ్యారేజ్ కుడి, ఎడమ కాల్వలకు సెప్టెంబర్ దాకా కాల్వలు పారేవిధంగా సాగునీరు విడుదల కాకపోవడంతో బోర్లు ద్వారా రైతాంగం పంటలు వేశారు. దుర్భిక్షంవలన బోర్లకు నీరు అందక భారీగా పంటలు ఎండిపోయాయి. ఇదేకాకుండా లక్షల ఎకరాల్లో సేద్యం జరగలేదు. ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలు కరువుతో అల్లాడాయి. సేద్యం చాలా పరిమితంగా జరిగింది. నీరు అందక వేసిన పంటలు చాలావరకు ఎండిపోయాయి. ఉభయగోదావరులు, విశాఖ, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో కూడా దుర్భిక్షం కొనసాగింది. పశువులకు మేతలేక కబేళాలకు తరలించారు. వలసలు పెద్దఎత్తున సాగాయి.

ఖరీఫ్ సీజన్లో తగినంతగా సాగునీరు అందించలేకపోయామని, రబీ సీజన్కి పూర్తి సాగునీరు అందిస్తామని చంద్రబాబు ప్రభుత్వం గొప్పలు చెప్పింది. రబీసీజన్ ప్రారంభంలోనే సాగునీరు ఇవ్వలేమని చేతులు ఎత్తివేసింది. రబీపంటల సాగు లక్ష్యం 23.63 లక్షల హెక్టార్లు కాగా, ఇప్పటివరకు 6 లక్షల హెక్టార్లలో మాత్రమే పంటలు వేశారు. వ్యవసాయశాఖ లక్ష్యంలో భాగంగా రబీలో 20 లక్షల ఎకరాల్లో వరి సేద్యం కావాల్సివుండగా ఇప్పటివరకు లక్ష ఎకరాల్లో మాత్రమే నాట్లు వేశారు. ఆరు తడిపంటలు వేసుకోవాలని సలహా యిచ్చినా, సాధారణ వర్షపాతం కూడా నమోదుకాకపోవడంతో ఆ పంటలు వేయటం కూడా సాధ్యం కాదు.

కర్నూలుజిల్లాలో ఖరీఫ్ సీజన్లో రైతాంగం తీవ్రంగా నష్టపోయారు. రబీలో కూడా అదే పరిస్థితి ఏర్పడింది. జిల్లాలో రబీసాగు విస్తీర్ణం 8.66 లక్షల ఎకరాలు కాగా 4 లక్షల ఎకరాల్లో ఇప్పటివరకు సేద్యం జరిగింది. మిగతా 4.86 లక్షల ఎకరాల్లో అసలు విత్తనాలే వేయలేదు. వర్షాధారం పైన పప్పుశనగ, జొన్న, వాము, ధనియాలు పండిస్తారు. బోర్లు, పంటకాల్వల ద్వారా మొక్కజొన్న, వేరుశనగ, వరి పండిస్తారు. అక్టోబర్-నవంబర్లలో వర్షాలు నమోదుకాకపోవడంతో వరిసాగు ముందుకు సాగలేదు. అక్కడక్కడ సాగుచేసినా వర్షంలేకపోవడంవలన పైర్లు కూడా సక్రమంగా పెరగలేదు. సెప్టెంబర్ చివరిలో సాగుచేసిన 4లక్షల ఎకరాల్లోని పంటలు అక్టోబర్, నవంబర్లలో వర్షాలు లేకపోవడంవలన ఎండిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది.

నిత్యం కరువు తాండవించే అసంతృప్తరంజిల్లాలో కరువు కరాళనృత్యం చేస్తున్నది. ఆగస్టు ఆఖరివారం నుండి జిల్లాలో వర్షపు చినుకేలేదు. ఖరీఫ్-రబీపంటలు రెండూ రైతులు నష్టపోయారు. ఫలితంగా పెట్టుబడుల రూపంలో 2700 కోట్లు నష్టపోయారు. రెండు లక్షల ఎకరాల్లో కందిసాగు ఎండిపోయే దశలో వుంది. పశుగ్రాసం సమస్యగా మారి కబేళాలకు పశువులను తరలిస్తున్నారు. వలసలు పెద్దఎత్తున కొనసాగుతున్నాయి. చిత్తూరుజిల్లాలోనూ ఖరీఫ్-రబీ పంటలకు పూర్తిగా నష్టం వాటిల్లింది. గ్రామాల్లో పశు గ్రాసం కూడా దొరకని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఖరీఫ్ పంటలు దెబ్బతినే రైతాంగం 600 కోట్లు నష్టపోయారు. వేరుశనగపంట పూర్తిగా తుడుచిపెట్టుకుపోయింది. 2014లో కరువుకు సంబంధించిన ఇన్పుట్ సబ్సిడీ 90 కోట్లు విడుదల చేసినట్లు ప్రభుత్వం ప్రకటించినా, అది రైతుల ఖాతాల్లోకి వెళ్లేదు. ప్రకాశంజిల్లాలో కరువు తీవ్రమౌతున్నది. మూడు సంవత్సరాలుగా లోటు వర్షపాతం నమోదైంది. ఈ సంవత్సరం ఖరీఫ్లో తీవ్ర వర్షాభావం కారణంగా రైతులు వేసిన పంటలు ఎండిపోయాయి. రెండు సీజన్లలో 46 మండలాల్లో కరువు తీవ్రరూపం దాల్చింది. ఖరీఫ్ సాగువిస్తీర్ణం 5.87 లక్షల ఎకరాలు కాగా అందులో 80శాతం భూమి సాగు కాలేదు. కడపజిల్లాలో కరువు తీవ్రరూపం దాల్చింది. రబీలో లక్ష ఎకరాల్లో వివిధ పంటలపై కరువు ప్రభావం పడింది. రైతాంగం అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోయారు. అప్పులు రీషెడ్యూల్ చేసుకోవాలని రైతులను బ్యాంకులు ఒత్తిడి చేస్తున్నాయి. నెల్లూరుజిల్లాలో 43 శాతం

వర్షపాతం తక్కువగా వుంది. 46 మండలాల్లో కరువు పరిస్థితులు వుంటే, 27 మండలాలను మాత్రమే కరువు మండలాలుగా ప్రకటించారు. గుంటూరుజిల్లాలో సెప్టెంబర్ చివరినుండి డిసెంబర్ 8 వరకు చినుకు జాడలేదు. తగినంతగా సాగర్ నీరు కాల్వలకు విడుదల చేయకపోవటంవలన మిరప, పత్తి పైర్లు ఎండుముఖం పట్టాయి. లక్ష ఎకరాల్లో వరి సాగు చేయాల్సి వుండగా నీరులేక ఆరుతడి పంటలు వేశారు. కృష్ణాజిల్లాలో 6.3 లక్షల ఎకరాల్లో వరి సాగు కావాల్సివుండగా 4 లక్షల ఎకరాల్లో మాత్రమే సేద్యం జరిగింది. సాగునీరు లభించక ఆరు తడిపంటలు మినుము, పెసర వేసినా నీరు అందక ఎండుముఖం పట్టాయి. ఉభయగోదావరి, విశాఖ, విజయనగరం, శ్రీకాకుళంజిల్లాల్లోనూ కరువు కొనసాగుతోంది.

రాష్ట్రంలో కరువు తీవ్రత పెరుగుతూవుంటే రాష్ట్రప్రభుత్వం దాన్ని ఎదుర్కొనే చర్యలు తీసుకోవటంలేదు. రాష్ట్రంలోని 12 జిల్లాలు పెనుకరువు జిల్లాలుగా వుంటే 245 మండలాలను మాత్రమే ప్రభుత్వం మొదట కరువు మండలాలుగా ప్రకటించి, దానిపై తీవ్ర విమర్శలు రావటంతో మరికొన్ని మండలాలను చేరుస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. జిల్లాల్లో కరువు పరిస్థితులపై వివరాలను జిల్లా అధికారులనుండి రాష్ట్రప్రభుత్వం సేకరించలేకపోయింది. ఫలితంగా కేంద్రానికి నష్టాల నివేదికను ఇంతవరకు పంపలేదు. కరువు మండలాలను ప్రకటించినప్పటికీ అక్కడ సహాయక చర్యలు చేపట్టలేదు. కరువు పనులు ప్రారంభించి వలసలను నివారించలేకపోయింది. నిత్యావసర వస్తువులను, పశుగ్రాసాన్ని అందించటంలో విఫలమైంది. నామమాత్రంగా కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చే నిధులను కూడా ఖర్చు చేయకుండా వాటిని దారిమళ్లిస్తున్నది. గత సంవత్సరం ప్రకటించిన నిధులనే ఇంకా రైతులకు అందించలేదు. ప్రభుత్వ విధానాల ఫలితంగా గ్రామీణ ప్రజలందరూ కరువుతో అల్లాడుతున్నారు.

కరువుని పూర్తిగా ప్రకృతిపై నెట్టి చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తప్పించుకోచూస్తున్నది. ప్రకృతి వైపరీత్యాలను నివారించలేకపోయినప్పటికీ దాని నష్టాలను గణనీయంగా తగ్గించటానికి అవకాశం వుంది. అందుకు సరైన విధానాలు అమలుచేసినప్పుడే అది సాధ్యమౌతుంది. రాష్ట్రంలో నీటిని నిల్వచేయటానికి వర్షాలు, వరదలవలన లభించే నీరు వుపయోగంగా వుంది. అలా నిల్వచేయగలిగే రిజర్వాయర్లు, ఆనకట్టలు, ప్రాజెక్టులు నిర్మించటానికి పాలకులు పూనుకోలేదు. ఫలితంగా వేలాది టి.ఎం.సి.ల నీరు వృధాగా సముద్రంలో కలిసిపోతున్నది. అలా కాకుండా వుంటే కరువు పరిస్థితుల్లోనూ సాగునీరు అందించే అవకాశం వుండేది. పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా కృష్ణా డెల్టాకే కాకుండా, రాయలసీమకు కూడా సాగునీరు అందిస్తానని చెప్పిన చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఆచరణలో పూర్తిగా విఫలమైంది. రబీలో దీనిద్వారా ఒక్క ఎకరానికి కూడా సాగునీరు విడుదల కాలేదు. రెయిన్ గన్ ల ద్వారా అనంతపురంలో కరువును పారద్రోలానని చంద్రబాబు చెప్పే మాటలు నిజంకావని, జిల్లా మొత్తాన్ని కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించటం ద్వారా తేటతెల్లమౌతోంది. కరువు పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని తెలిసినప్పుడు అందుకు అనుగుణమైన స్వల్పకాలిక పంటల గురించి రైతాంగానికి చెప్పి, విత్తనాలు సరఫరా చేయటంలోనూ ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందింది.

రాష్ట్రంలో కరువు దుష్ఫలితాలు తీవ్రంగా ఉండటానికి ప్రభుత్వ విధానాలే కారణమన్న వాస్తవాన్ని గ్రామీణ ప్రజలు గ్రహించాలి. మొత్తం రాష్ట్రాన్ని కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించాలనీ, కరువు నివేదికను వెంటనే కేంద్రానికి పంపాలని, సహాయక చర్యలు చేపట్టాలని, కరువు పనులు అధికంచేసి గ్రామీణ పేదల, రైతుల వలసలను నివారించాలని, చిన్న, సన్నకారు రైతుల అన్నిరకాల అప్పులు రద్దుచేసి తిరిగి వడ్డీలేని రుణాలు అందించాలని, వ్యవసాయ కూలీల కుటుంబాలకు 15వేల ఉచిత ఆర్థిక సహాయం అందించాలని, పశుగ్రాసం సరఫరా చేయాలని, నిత్యావసర వస్తువులను చౌక దుకాణాలద్వారా సరఫరా చేయాలని, నీటిని నిల్వచేసే విధంగా రిజర్వాయర్లు, ప్రాజెక్టులు సత్వరం నిర్మించాలని గ్రామీణ ప్రజలందరూ సమైక్యంగా ఉద్యమించాలి.

○○○○